

บทความวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี¹

THE EFFECTS OF STORYTELLING WITH DISCUSSION ACTIVITY ON SPEAKING
ABILITY OF PRE-SCHOOL CHILDREN AT ANUBAN NONG YING SCHOOL IN UBON
RATCHATHANI PROVINCE

วรารภรณ์ พิมราช²

WARAPORN PIMRAT

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลน่องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย และ (2) เปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ดังกล่าว ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ที่มีอายุ 4-5 ปี จำนวน 20 คน ของโรงเรียนอนุบาลน่องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายสำหรับเด็กปฐมวัย และ (2) แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) เด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลน่องหญิงที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย มีการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูด ในทางที่สูงขึ้น และ (2) หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย เด็กปฐมวัยดังกล่าวมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: เด็กปฐมวัย, ความสามารถในการพูด, กิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์การศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2559

² นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Email: waraporn_ning2520@hotmail.com

ABSTRACT

The purposes of this research were (1) to study the changes in speaking ability of preschool children at Anuban Nong Ying School in Ubon Ratchathani province who participated in storytelling with discussion activities; and (2) to compare speaking abilities of the preschool children before and after participating in the storytelling with discussion activities.

The research samples comprised 20 preschool children, 4-5 years old, studying at the second year kindergarten level in Anuban Nong Ying School, Ubon Ratchathani province during the first semester of the 2016 academic year, obtained by cluster sampling. The employed research instruments were (1) the storytelling with discussion activity plans for preschool children, and (2) an observation form on speaking ability of preschool children. Statistics for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The research findings showed that (1) the speaking ability of preschool children participating in storytelling with discussion activities were continually changing on the increase; and (2) after participating in the storytelling with discussion activities, the preschool children's post-experiment speaking ability mean scores was significantly higher than their pre-experiment counterpart mean scores at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Preschool children, Speaking ability, Storytelling with discussion activity

บทนำ

การพัฒนาทางเทคโนโลยี ระบบข่าวสาร สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและความรู้แทบทุกด้านในโลกยุคปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลง สภาพครอบครัวไทย ยุคใหม่เป็นครอบครัวเดี่ยวบางครอบครัวแยกกันอยู่ พ่อแม่ต้องทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว มีเวลาในการดูแลลูกน้อยลง ปลดปล่อยเด็กดูโทรทัศน์ เล่นเกมอินเทอร์เน็ตมากเกินไป ส่งผลต่อพฤติกรรมเด็ก ทำให้การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปอย่างไม่สร้างสรรค์ เด็กขาดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยจึงส่งผลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มเข้าสู่สังคมโรงเรียน การพูดสื่อความหมายจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องใช้ในการสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะครู ผู้ช่วยครู และเพื่อน การแสดงความรู้สึกความต้องการของตนเองนั้น หากเด็กขาดทักษะการพูดสื่อความหมายจะทำให้เด็กไม่สามารถบอกความต้องการ ความรู้สึก และไม่กล้าพูด ซึ่งการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการอบรมปลูกฝังและสร้างเสริมพัฒนาการให้เด็กเจริญเติบโตเต็มตามศักยภาพในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะภาษาพูดของเด็กปฐมวัย

ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยจึงมีความสำคัญมาก ทั้งนี้การพูดเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคมมนุษย์ เพราะการพูดเป็นพฤติกรรมสื่อสารของมนุษย์ เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการเชื่อมโยงระหว่างความคิด ความรู้สึก และการถ่ายทอดเรื่องราว เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดความเข้าใจ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การพูดเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ เป็นเครื่องมือพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการสื่อสาร การแสดงความรู้สึก ความต้องการของตนเอง และยังเป็นสื่อกลางที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถถ่ายทอดความคิดให้ผู้อื่นเข้าใจ

นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับพัชรี ผลโยธิน (2551: 1-41) ที่กล่าวว่า

การเรียนรู้ภาษาของเด็กเริ่มต้นพัฒนาตั้งแต่วินาทีแรกที่เด็กเกิด และมีกระบวนการต่อเนื่องทำให้เด็กขยายและปรับความรู้ในการใช้ภาษาของตนโดยมีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือและจะงอกงามขึ้นเมื่อเด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ต่างๆ ประสบการณ์ทางภาษาแรกเริ่มจึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้หนังสือ เด็กจะใช้ภาษาในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นซึ่งเรียกว่า ภาษาสังคม และต่อมาเด็กจะใช้ภาษาที่พูดกับตนเอง เพื่อสื่อให้เห็นถึงการปฏิบัติของตัวเด็กเองในการแก้ปัญหาที่เด็กต้องเผชิญ ใช้ภาษาเล่าเหตุการณ์ให้เชื่อมโยงต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน ใช้ภาษาเล่าเรื่องราวจากภาพ เด็กจะเล่าได้หลายแบบ บางคนจินตนาการเป็นเรื่องราว บางคนบรรยายตามที่เห็น บางคนไม่เล่าตามภาพที่ปรากฏแต่จะเล่าเกี่ยวกับเรื่องของตนแทน ซึ่งล้วนเป็นขั้นตอนการพัฒนาทางภาษาของเด็กวัย 4 - 6 ขวบทั้งสิ้น เด็กในวัยนี้จะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ไม่ว่าจะเป็นการเล่าหรือการสนทนา แต่การที่เด็กบางคนสามารถเล่าโดยมีจินตนาการ สื่อสารบรรยายจากภาพได้เป็นเรื่องราวสมเหตุสมผล จะมีความคิดทางด้านนามธรรม มีเหตุผล แม้จะเป็นความเข้าใจที่ไม่แจ่มชัดนักก็ตาม การเข้าใจและสื่อออกมาเป็นภาษาได้เป็นเรื่องราวแสดงถึงเด็กมีพัฒนาการทางภาษาสูงกว่าเด็กวัยเดียวกัน

เด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมภาษาพูด โดยฝึกให้เด็กรู้จักใช้คำ ใช้ประโยค และเล่าเรื่องราว สื่อสารให้คนอื่นเข้าใจโดยเล่าเรื่องถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และประสบการณ์ให้ผู้อื่นรับรู้ด้วยการใช้ภาษา ให้เด็กมีโอกาสแสดงความคิดเห็น แสดงออกโดยการเล่าเรื่องตามจินตนาการตามความคิด หากเด็กได้รับการจัดกิจกรรมที่เป็นการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าว เด็กจะมีพัฒนาการทางการพูดและพูดได้อย่างรวดเร็ว เพราะเด็กช่วงวัย 4 - 5 ปี เป็นช่วงวัยที่เด็กมีความสนใจด้านการเรียนรู้ คำศัพท์ สามารถใช้ภาษานำมาสร้างประโยคในการพูดได้หลายรูปแบบ และสอดคล้องกับบงเยาว์ คลิกคลาย (2543: 14) ที่กล่าวว่า การพูด

เป็นการสื่อสารสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น สื่อความหมายให้ผู้อื่นฟัง รู้ หรือเข้าใจความรู้สึกนึกคิดหรือความต้องการของตน และสำหรับเด็กปฐมวัยการพูดเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการสื่อสารความรู้สึกนึกคิด หรือความต้องการของตนเองให้

ผู้อื่นได้ทราบ ซึ่งกิจกรรมการส่งเสริมทักษะทางภาษาด้านการพูดนั้น มีหลากหลายกิจกรรม เช่น การเล่านิทาน การสนทนาอภิปราย เป็นต้น

นิทานนับได้ว่าเป็นสื่อที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยพัฒนาภาษาของเด็กปฐมวัย นิทานมีอิทธิพลต่อเด็กปฐมวัยมาก เพราะนิทานช่วยเพิ่มประสบการณ์แก่เด็กและเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดจินตนาการ ช่วยให้ผู้ใหญ่ได้ทราบความรู้สึกนึกคิดของเด็กจากการสนทนาและฟังนิทาน ช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นคนใจกล้ายอมรับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน รวมทั้งทำให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิดกับผู้เล่า ดังที่กณิการ์ พงศ์พันธุ์สถาพร (2553) ได้ศึกษาพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการแสดงประกอบการเล่านิทาน ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองระดับความสามารถทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการแสดงประกอบการเล่านิทาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีทั้งสามด้านได้แก่ ด้านการพูด คำศัพท์ การพูดประโยค และการพูดเรื่องราว นอกจากนี้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาในการแสดงความรู้สึกด้วยการพูดและการเล่าประสบการณ์ การแสดงความคิดเห็น การพูดและสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ประกอบกับผู้วิจัยรับผิดชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 และจากการสังเกต เพื่อประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ปรากฏว่า เด็กส่วนมากไม่สามารถพูดเล่าเรื่อง พูดแสดงความคิดเห็น เด็กมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดช้า จากเหตุผลดังกล่าว เด็กควรได้รับการพัฒนาด้านทางการพูดให้ดีขึ้นอย่างเหมาะสมตามวัย โดยใช้การเล่านิทานประกอบการอภิปรายให้เด็กได้มีโอกาสร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย เป็นกิจกรรมที่ครูใช้นิทานเป็นสื่อให้เด็กพูดแสดงความคิดเห็นถึงสาระสำคัญในนิทาน เนื่องจากนิทานให้ความสนุกสนานตอบสนองความต้องการ

ของเด็กไม่ว่าจะเป็นความอยากรู้อยากเห็น การส่งเสริมความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ของเด็ก

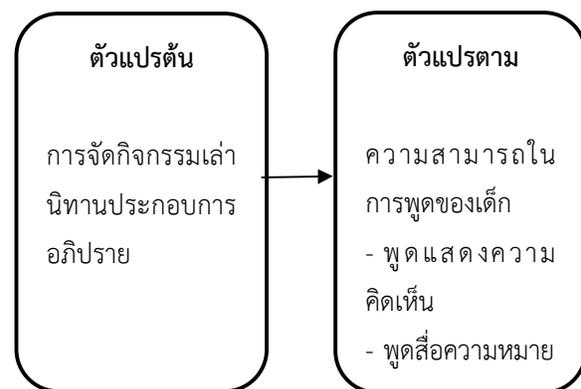
และการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ครูปฐมวัยได้แนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสตรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด นิทาน และการอภิปราย พบว่าความสามารถในการพูดเป็นความสามารถพื้นฐาน ที่เริ่มต้นพัฒนาและส่งเสริมได้ตั้งแต่ช่วงปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและประมวลความคิดเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีตัวแปรอิสระคือ การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย และตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายมีการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูด
2. ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 3 ห้องเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี ที่ศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มโดยจับฉลากมา 1 ห้องเรียน

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการดำเนินการทดลอง คือ แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสังเกตความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายจำนวน 24 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมแผนละ 30 นาที และแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.67

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกตความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยพฤติกรรมดังนี้ (1) ด้านพูดแสดงความคิดเห็น ได้แก่ พูดแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเอง พูดบรรยายเหตุการณ์ตามความคิดของตนเอง พูดข้อคิดที่ได้จากการฟัง และพูดแสดงความต้องการของตนเอง และ (2) ด้านพูดสื่อความหมาย ได้แก่ พูดเล่าเรื่องราวเป็นประโยค พูดเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ พูดตอบคำถามให้ผู้อื่นเข้าใจ และพูดซักถามเรื่องที่ฟัง แบบสังเกตความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อระหว่าง 0.60-1.00 ถือว่ามีความเหมาะสม

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ก่อนการทดลองผู้วิจัยได้ทำการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลในช่วงเด็กปฏิบัติกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นเวลา 1 สัปดาห์

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองโดยจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย จำนวน 24 แผน ในเวลา 8 สัปดาห์ วันละ 30 นาที จัดในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ช่วงเวลา 9.30-10.00 น.

3.3 หลังการทดลองผู้วิจัยทำการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการเดียวกันกับก่อนการทดลอง เป็นเวลา 1 สัปดาห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองแบบแผนการวิจัยโดยวัดกลุ่มเดียว

ก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. สังเกตความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองเป็นเวลา 1 สัปดาห์ จำนวน 5 วัน วันละ 30 นาที โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยร่วมทำการสังเกตเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลทุกพฤติกรรมตามแบบสังเกตในช่วงเด็กปฏิบัติกิจกรรมเสริมประสบการณ์ บันทึกคะแนนลงในแบบสังเกตความสามารถในการพูดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และสรุปการสังเกตร่วมกันเพื่อพิจารณาความสอดคล้องทุกครั้งที่ทำกรสังเกต

2. ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบการอภิปรายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี 30 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง ในช่วงเวลา 9.30-10.00 น. และระหว่างทดลองผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมความสามารถของเด็กปฐมวัยในสัปดาห์ที่ 2 สัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 6

3. เมื่อครบกำหนดเวลาทำการทดลองผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย ทำการสังเกตพฤติกรรมการพูดของเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการพูดของเด็กปฐมวัยชุดเดียวกับที่ใช้ก่อนการทดลองและระหว่างการทดลองด้วยวิธีการเดียวกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ เปรียบเทียบความสามารถในการพูดก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน (dependent sample) และ วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดของเด็ก โดยใช้สูตรสำหรับวัดการเปลี่ยนแปลง

อัตราคะแนนการเปลี่ยนแปลง

$$= (t_2-t_1) + (t_3-t_2) + (t_4-t_3) + (t_5-t_4)$$

4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คะแนนจากการสังเกตการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย เป็นการเก็บคะแนนรายบุคคล ห่างกัน 2 สัปดาห์ โดยการวิเคราะห์คะแนนจากการสังเกต 5 ครั้ง ครั้งที่ 1 คะแนนก่อนทดลอง ครั้งที่ 2 คะแนนเมื่อเสร็จการสอนสัปดาห์ที่ 2 ครั้งที่ 3 คะแนนเมื่อเสร็จการสอนสัปดาห์ที่ 4 ครั้งที่ 4 คะแนนเมื่อเสร็จการสอนสัปดาห์ที่ 6 และครั้งที่ 5 คะแนนหลังการทดลอง พบว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละครั้ง เท่ากับ 7.95, 14.20, 13.65, 14.15 และ 14.60 ตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ ผลการวัดการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ 1.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการวัดการเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 0.35

2. คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.76 และคะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลองจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบการอภิปราย พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบการอภิปราย และเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อน และหลังการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบการอภิปราย สรุปการวิจัยได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดในทางที่สูงขึ้น
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบการอภิปรายมีความสามารถในการพูดหลังการ

ทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายและเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย มีการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดในทางที่สูงขึ้นและหลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อภิปรายได้ดังต่อไปนี้

2.1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายมีความสามารถในการพูดระหว่างทดลองสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายมีผลต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เป็นเพราะ นิทานมีอิทธิพลต่อเด็กปฐมวัยมาก นิทานช่วยเพิ่มประสบการณ์แก่เด็ก และเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดจินตนาการ ช่วยให้ผู้ใหญ่ได้ทราบความรู้สึกนึกคิดของเด็กจากการสนทนาและฟังนิทาน ซึ่งสอดคล้องกับกุหลาบ ต้นติผลาชีวะ (2541: 10) ที่กล่าวว่า นิทานมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญาและด้านจริยธรรม นิทานเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนใดที่ไม่ชอบนิทาน นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ให้กับเด็ก ผู้วิจัยได้นำนิทานมาเป็นสื่อประกอบในขณะเล่านิทาน และให้เด็กอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวที่ได้ฟังจากนิทาน ดังนั้น การเล่านิทานประกอบการอภิปรายจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งในการจัดกิจกรรมให้เด็กได้พูดแสดงความคิดเห็น และพูดสื่อความหมายจากเรื่องที่ฟัง ช่วย

กระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมการพูด และสอดคล้องกับงานวิจัยของกณิการ์ พงศ์พันธุ์สถาพร (2553) ที่ได้ศึกษาพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการแสดงประกอบการเล่านิทาน ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองระดับความสามารถทางด้าน การพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการแสดงประกอบการเล่านิทานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีทั้งสามด้านได้แก่ ด้านการพูดคำศัพท์ การพูดประโยค และการพูดเรื่องราว

นอกจากนี้ วิธีการและขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแผนที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดแสดงความคิดเห็น และพูดสื่อความหมายเรื่องราวในนิทานได้ดีขึ้น เพราะผู้วิจัยได้นำหลักการและแนวคิดที่ได้ศึกษามาบูรณาการวางแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เริ่มจากการเตรียมนิทานเลือกนิทานที่เหมาะสมกับเด็ก การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย และการวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากนิทานไปสู่การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมซึ่งมีการดำเนินกิจกรรม 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินกิจกรรม และขั้นสรุป ซึ่งในขั้นดำเนินกิจกรรมเป็นการใช้หนังสือนิทานเป็นสื่อประกอบการอภิปรายของเด็ก ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง โดยเลือกหนังสือภาพนิทานที่ผ่านการคัดเลือกและพิมพ์เผยแพร่เป็นนิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย โครงเรื่องน่าสนใจ การดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย ให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหลากหลายของตัวละคร เปรียบเทียบลักษณะนิสัย ข้อคิดที่ได้จากนิทาน มีจำนวนทั้งหมด 24 เรื่อง เช่น เพื่อนรักในป่าใหญ่ ผู้วิจัยใช้วิธีการเล่าให้เด็กฟังตั้งแต่ต้นจนจบใช้น้ำเสียงที่มีความชัดเจน ชวนฟังสอดคล้องกับบทบาทของตัวละคร และใช้คำถามให้เด็กมีส่วนร่วมในการพูดแสดงความคิดเห็น ทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย แบบคู่คิด และแบบเวียนรอบวง ทั้งนี้ในช่วงสัปดาห์แรก เด็กแสดงพฤติกรรมการพูด และแสดงความคิดเห็นน้อย ผู้วิจัยต้องให้กำลังใจด้วยการเสริมแรง

ชมเชย ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 5 เป็นต้นไป เด็กสามารถพูดแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกับกลุ่มเพื่อนได้มากขึ้น เช่น เมื่อครูเล่านิทานเรื่องมาสต์แมนกับยายเข้า เด็กแสดงความคิดเห็น เช่น “ยายเข้ารอดตายเพราะใช้เชือกพิเศษช่วย” เด็กให้ความสนใจและอยากพูดแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเนื้อเรื่องและตัวละครในนิทาน ครูได้กระตุ้นชี้แนะ และใช้คำถามนำ ซึ่งสอดคล้องกับมุสตี กุฏอินทร์ (2536) เสนอแนะการส่งเสริมการพูดของเด็กปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สนทนาและตั้งคำถามให้เด็กแสดงความคิดเห็น อย่างเป็นอิสระ

การจัดกิจกรรมในชั้นนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า เด็กสามารถพูดแสดงความคิดเห็นและเชื่อมโยงความรู้ ข้อคิดที่ได้จากการฟังนิทาน เด็กร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการเล่นร่วมกับเพื่อน เช่น เล่นกับเพื่อนดีๆ แบ่งปันเพื่อน เป็นต้น จะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย ทำให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมพูดดีขึ้นตามลำดับ

2.2 เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย หลังการทดลองมีความสามารถในการพูดสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

การเล่านิทานในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวางแผนการเล่านิทานและการจัดกิจกรรมล่วงหน้า ก่อนเล่านิทานผู้วิจัยได้อ่านนิทานเรื่องนั้นๆ จนขึ้นใจ นำเด็กเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนาเกี่ยวกับหน้าปก ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่งและผู้วาดภาพประกอบ ครูเป็นผู้เล่านิทานให้เด็กฟังเมื่อเล่านิทานจบ ใช้คำถามถามให้เด็กตอบ แสดงความคิดเห็น เด็กได้แสดงพฤติกรรมพูดจากนิทานที่ได้ฟัง ถามเกี่ยวกับตัวละครในเรื่อง ตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน ซึ่งคำถามที่ใช้จะมีคำถามว่า เพราะอะไร ทำไม อย่างไร และให้เด็กทำกิจกรรมอภิปรายกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากนิทานที่ฟัง โดยให้เด็กคิดคู่ และเวียนรอบวง จากการเล่านิทานให้เด็กฟังผู้วิจัยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ยึดแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอำไพ สวัสดิ์ราช (2553) ที่ได้ทำการศึกษาผลการจัด

กิจกรรมเล่านิทานประกอบการสร้างเรื่องด้วยภาพที่มีต่อความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการสร้างเรื่องด้วยภาพมีความสามารถในการพูดเล่าเรื่องอยู่ที่ระดับคุณภาพ 3 อยู่ในเกณฑ์ดี และเมื่อวิเคราะห์คะแนนหลังการทดลองเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดเล่าเรื่องหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการสร้างเรื่องด้วยภาพ สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทนา ชูชื่น (2553) ที่ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 3 - 4 ปี ชั้นปฐมวัย โรงเรียนนารินทร์เนอสเซอรี่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือมีความสามารถด้านการพูดสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับพิสุทธิณี ชานนท์ (2556) ที่กล่าวว่า การพูดมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาที่ใช้ในการพูด การติดต่อสื่อสาร การคิดจินตนาการถ่ายโยงความรู้ออกมาเป็นคำพูดซึ่งเป็นพื้นฐานทางภาษาของเด็กปฐมวัย และการเล่านิทานประกอบการอภิปรายเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดในทางที่สูงขึ้น และทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูด แสดงความคิดเห็น และพูดสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย ควรคำนึงระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ต้องมีความเหมาะสมกับวัยและความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม

1.2 การนำนิทานมาใช้ในการจัดกิจกรรม ควรเป็นนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยและเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมที่เด็กปฏิบัติ

1.3 การใช้คำถามในขั้นตอนการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน นอกจากจะมุ่งให้เด็กแสดงพฤติกรรม การพูดแล้ว ครูควรวางแผนและเตรียมคำถามสำหรับเด็กไม่กล้าพูดแสดงความคิดเห็น กระตุ้นเด็กที่ไม่แสดงพฤติกรรม การพูด

1.4 ครูต้องฝึกเล่านิทานเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และสอดแทรกคำที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ เข้ากับเนื้อหานิทาน

1.5 ครูต้องจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้ เป็นกันเองไม่เครียด ให้เด็กได้มีส่วนร่วม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ได้แสดงออกทุกคน พร้อมทั้งให้คำชมเชย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผล การจัดกิจกรรมเล่านิทานกับการจัดกิจกรรมในรูปแบบอื่นที่มี ผลต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัด กิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อความสามารถ ในด้านการคิดของเด็กปฐมวัย

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงผลของการจัด กิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อตัวแปรอื่น เช่น พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา ลาดพร้าว.

กณิการ์ พงศ์พันธุ์สถาพร (2553). **พัฒนาการทางการพูด ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการแสดง ประกอบการเล่านิทาน**. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541). **การเล่านิทาน**. วารสาร การศึกษาปฐมวัย, 2 (18), 10-19. มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ.

จันทนา ชูชื่น (2553). **ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบหุ่นมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูดของ**

เด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

นงเยาว์ คลินิกคล้าย (2543). **ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริม ประสพการณ์โดยใช้เพลงประกอบ**. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ผุสดี ภูอินทร์ (2536). **การพัฒนาทักษะและประสพการณ์ ทางภาษา ในเอกสารการสอนชุดวิชาทักษะและ ประสพการณ์พื้นฐานสำหรับเด็กประถมศึกษา**. น น ท บุรี. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พัชรี ผลโยธิน (2551). **การจัดประสพการณ์เพื่อพัฒนาเด็ก ปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคมหน่วยที่ 8 ในประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสพการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.

อำไพ สวัสดิ์ธราช. (2553). **ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทาน ประกอบการสร้างเรื่องด้วยภาพ ที่มีต่อ ความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.